

Naš Dom

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred **eno kreno** za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h. dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Kmečke zahteve v drž. zboru.

V državnem zboru so se združili vsi kmečki poslanci v eno veliko kmečko zvezo, h kateri je do sedaj pristopilo že 263 poslancev, torej nadpolovična večina vseh poslancev. V tej zvezi imajo naši poslanci velik vpliv. Cel Slovenski klub je združen pristopil tej zvezi, od liberalnega kluba jih pa ni zraven niti polovica.

V načelništvu so trije slovanski poslanci, med njimi Pövshe, nemška poslanca sta dva v načelništvu. Poslanci vsake dežele so izbrali med seboj v posebno posvetovalno komisijo po enega poslanca. V tej komisiji zastopa slovensko Štajersko poslanec Roškar. Program proste zveze kmečkih poslancev se glasi takole:

Poljedelstva razmere so vedno slabše in težavnejše. Kmečki pridelki nimajo primerne cene, konkurenca ogrskih in drugih pridelkov je vedno silnejša, pomanjkanje poslov in delavcev raste, davki in pristojbine so že neznosne, vojaško in druga bremena tarejo mala in srednja kmečka posestva. Zato pa rastejo in se množe tudi dolgovi kmečkih posestnikov. Zato pa je dolžnost vseh poslancev, ki zastopajo kmečke občine, da posebno zagovarjajo kmečke koristi.

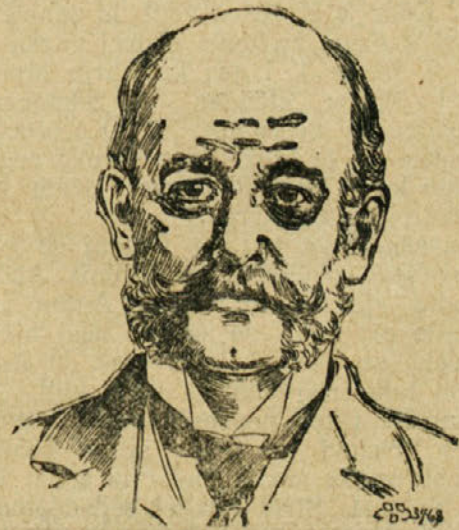
Poslanci morajo zahtevati, da se varuje in pospešuje poljedelstvo pri trgovinskih pogodbah, pri izvažanju poljedelskih pridelkov, posebno pa živine, z dobrimi napravami proti kužnim boleznim, z zadostnimi prometnimi sredstvi in ugodnimi tarifi. Pospeševati se mora živinoreja, posebno konjereja, organizacija združništva, izboljševanja zemljišč, nujne uravnave voda itd.

Da pa dobe kmetje novo veselje do dela in se jim zagotovi obstanek, morata vlada in parlament najprej poskrbeti, da se polagoma znižajo in odplačajo kmečki dolgovi. Preurediti se morajo davčni, pristojbinski in brambeni zakon primerno kmečkim razmeram. Ustanoviti se mora državna zavarovalnica za delavce, posle in kmečke posestnike za starost, onemoglost in nezgode. Preprečiti se morajo karteli, ki so škodljivi poljedelstvu.

Posebno važno je tudi, da bode nova pogodba z Ogrsko varovala avstrijske koristi sploh, posebno pa poljedelske. Pospeševati se mora kmečki pouk, posebno pa v nadaljevalnih šolah na deželi. Kmečki stan tvori še vedno nad polovico prebivalstva. Zato je dolžnost države, da podpirajo poljedelstvo, ki je njen najmočnejši stebel. Podpirati pa se mora tudi obrt, industrija in trgovina, da se sploh izboljšajo razmere v državi in socialdemokracija izgubi tla za svojo agitacijo.

To je namen kmečke proste zveze, v kateri so se združili poslanci vseh strank in narodnosti, da združeni in edini zagovarjajo vse želje, zahteve, predloge in nasvete v korist poljedelstva.

Predsednik gosposke zbornice.

Knez Alfred Windisch-Graetz.

V avstrijski gosposki zbornici je bil izvoljen za predsednika knez Alfred Windisch-Graetz. Knez je rojen l. 1851.

Domače novice.

Š Dekliška zveza v Gornji Radgoni. Dragi „Naš Dom!“ Pač dolgo že nisi dobil nobenega dopisa od nas Gornjeradgončanov, posebno pa od naše Dekliške zveze ne. Gotovo si pač misliš, da je naša zveza že razpadla, ali pa da jo je kaka druga nesreča zadela. Pa hočem ti, dragi „Naš Dom“, odkrita biti in ti vse natančno povedati, kaj se je naši zvezi hudega, pa tudi dobrega pripetilo. Gotovo ti je znano, ker si že poročal v 7. številki l. l. o tem, da so nas zapustile nekatere pridne mladenke, ki so bile zvezi v ponos. Dne 26. maja je priredila prvi poučni shod za l. 1907. Deklamirale so: „Kraljici maja“, Nežika Osojnik, in „Moj zaklad“, Trezika Zemljič. Potem so g. duhovni voditelj povzeli besedo ter v svojem govoru izražali željo in dekleta navduševali, naj v čitalniške prostore, posebno pa kl. poučnim shodom marljivo zahajajo. Ker tukaj si bistrijo um in blažijo srca. Drugi poučni shod je bil 30. junija. Pesem „Slovenskemu kresu“ je deklamovala Trezika Kovačič. Pesem „Slovenka sem“ so zapele dekleta. Micika Štefanec je govorila o namenu Dekliške zveze, ki ima namen, združiti vse pridne, dobro misleče deklice v močno družbo, v kateri naj bi se vnevale za resnico in pravico, za nedolžno dekliško življenje, da bi se izobraževale in navduševale za vse, kar je danes potrebno slovenski deklici. Mladenke slovenske: Pri zvezi pač lahko dosežemo, da postanemo kedaj vrle zagovornice naše sv. vere in slovenske domovine ter pridne gospodinje.

Š St. Janž na Vinski gori. Z veseljem prebiramo poročila in novice o mladeniških organizacijah.

Dal Bog, da bi se tudi pri nas ustanovilo kako društvo, ki bi skrbelo za probujenost našega ljudstva. Somišljeniki, pokažimo, da se ne pustimo sramotiti in za nos voditi od par nemčurških privandrovcov, ki bi radi s svojo hujskarijo nadvladali celo faro. Popačenr slovenska imena kakor Saitz, Woduscheg itd. jasno pričajo o nezavednosti našega ljudstva. Vse kar je „deutsch“ se jim zdi imenitno. Še cigan svoje narodnosti ne zataji, Slovenec jo pa. Vsled hujskarije vladajo pri nas žalostne razmere: z nožem se napadajo. Pametni in trezni možje skupaj! Odprite ljudstvu oči! Proč z nemčurstvom, ki je krivo te podivjanosti!

§ **V Olimjem** pri Podčetrtku je dne 9. junija t. l. po noči mogočni in nemogočni Martin Bač v svoji gostilni streljal. Dosedaj se še o tem nič ni preiskovalo; menda ja ne bo njemu vse dovoljeno, ker je bil finançar in je zdaj razširjevalec ptujske giftne krote, zvesti oproda socialdemokratov. — Nasledki volilne agitacije od strani O. Žolnira, nadučitelja v Olimjem, posebno pa na široko znanega Fortunata Jelovšek, učitelja na Virštanju, se v žalostni luči prikazujejo. Kdor je Korošca volil, je zaničevan, preganjan in si svojega življenja skoraj varen ni. Tako je bil dne 16. junija t. l. pri kramarju Martinu Bač pošten kmet Franc Žlender od 20letnega fanta najprej napaden z besedami: Ti Korošec, ti Korošec, in potem ga je brez vsega vzroka vrgel na tla. Zares, vedno lepše bo v Olimjem! Kam bodo privedle te razdivjane razmere?

§ **Nesreča.** Dne 4. t. m. zjutraj se je peljal v Žalec gotoveljski občinski predstojnik Andrej Antloga. Prisedla sta na voz učenca Anton in Janez Premik. Antlogovi konji so se pri neki hiši splašili in ušli. Dečka sta poskakala z voza in Anton Premik je skočil tako nesrečno, da se je ubil.

§ **Nesreča vsled neprevidnosti.** V gostilni Iv. Vehovarja v Pristovi pri Celju se je komiju Fajsu sprožil samokres, ki mu je padel iz žepa in ga je Fais potem pobiral. Strel je zadel sedemletno domačo hčer v glavo, da bo umrla. Faisa so zaprli, ker se je hotel usmrtiti.

§ **Liberalna „Domovina.“** Zadnji čas je „Domovina“ začela grdo napadati vse, kar koli je katoliškega. V zadnji številki celo napada zborovanje Marijinih družb v Svetini pri Celju. „Domovina“ dostavlja zlobno: Na takih shodih se navadno nič prida ne godi in ne sliši. Ta napad je prav framazonski. Proč s takim listom!

§ **Rajhenburg.** Navdušenje za veselico, katero priredi „Slov. kmečka zveza“ v nedeljo dne 28. t. m. ob treh popoldne pri „Pohletu“, je velikansko. Vse kar čuti pošteno kmečko, se že naprej veseli tega dneva. Le „Narodna stranka“ javka in kremži svoj hinavski obrazek. Sirota! Da bi te le kap ne zadela! Ti pa, slovenski oratar, ozri se v nedeljo tudi naokoli in poglej, kje stannujejo tvoji prijatelji, da jih bodeš vedel obiskovati o vsaki priliki! Bodi pa s tvojim sovražnikom povsod dostojen! S tem jim bodeš najlepše pokazal, da ne maraš stopati po njihovih stopinjah.

§ **Sv. Trojica v Slov. gor.** Nesreča pri streljanju vzrok nagle smrti. Dne 3. julija se je pri streljanju proti nevihti ponesrečil mladenič Ferdinand Dvoršak, sin uglednega kmeta v Spodnjem Porčiču. Po neprevidnosti mu je strel hudo poškodoval levo roko, odpeljali so ga takoj v mariborsko bolnišnico. Tu so zdravniki spoznali, da bo treba roko odrezati, on pa tega ni dovolil, zato se je vrnil neozdravljen na svoj dom, upajoč, da kmalo ozdravi, pa ni bila božja volja. V nedeljo, 21. julija zjutraj, naenkrat začuti silne bolečine pri srcu, parkrat globoko zasope in že izdihne svojo dušo. Najbrž je nastalo zastrupljenje krvi vsled hude poškodbe na roki. Tako je nagloma končal svoje mlado življenje dober, nepokvarjen mladenič, ki je bil veselje svojih starišev in njih velika pomoč. Za njim bridko žalujeta oče in mati, brat in sestri kakor tudi vsi njegovi sorodniki in znanci. Nagle in neprevidne smrti reši nas, o Gospod! Naj počiva v miru. — V Ljubljani je bil v mašnika posvečen trojiški rojak frančiškak P. Henrik Damiš. Svojo prvo sv. mašo je pel v nedeljo, 21. julija,

v frančiškanski cerkvi v Ljubljani. Svojemu rojaku kličejo Trojičani: na mnogo let!

§ **Celje.** V soboto zvečer smo imeli tukaj točo, ki je padala tako gosta, da je bilo vse belo.

§ **Roparski napad.** Somreka, raznašalec kruha peka Achleitnerja v Galiciji, je napadel dne 16. t. m. ob 8. zjutraj neznan mož. Hotel je od njega kupiti zemljo. Namesto denarja pa je potegnil iz žepa kamen, s katerim je začel biti Somreka po glavi, da je padel revež omočen na tla. Ropar je na tleh ležečega davil in mu hotel iztrgati denar in uro. Somrek se je tako dolgo branil, dokler niso prileteli na njegov klic ljudje. Ropar je nato izginil v bližnjem gozdu.

§ **Laški trg.** Knezonaškof zagrebški Posilovič je prišel sem na letovišče in namerava tukaj ostati tri tedne.

§ **Poljčane.** V tukajšni farni cerkvi so prijeli dne 16. t. m. zjutraj ob 9. uri okoli 50 let staro glubonemo žensko, ki je pokradla več cerkvenih predmetov. Imela je že vse lepo zvezano v punkelček.

§ **Zgornji Dolič.** Dne 20. julija je pri nas toča že drugokrat napravila veliko škodo. Šla je neprenehoma 5 minut, debela kakor drobna jajca.

§ **Celje.** Delavsko podporno društvo premeni s 1. avg. gostilničarja. Potrebno je, da izbere odbor izmed prosilcev zato primerne človeka, kateri bi bil večini udov po volji.

§ **Razbor.** Pred dobrimi štirimi leti je občina Razbor prosila za poštnega pota iz Slovenjagradca v 3. ure oddaljeni Razbor. Po dobra 3 leta trajajoči prošnji se je kar kratko odbilo, češ, pota ne dobite. Tedaj je pa občina vstavila donajanje pisem in dopisnic in seveda tudi železničnih tiskovin; to se je zgodilo lani meseca svečana. Ker je mnogo ljudi, posebno istih, ki po železnici kaj naročijo, prišlo v občutno škodo, zato se je lani na jesen sestavila in od mnogih podpisala prošnja na poštno ravnateljstvo v Gradcu za poštnega pota. In letos o Veliki noči se nam je pred cerkvijo oznanilo, da pota dobimo. Od tedaj je pa že mnogo časa preteklo, a o potu ni ne duha ne sluha. Kdor ima pri tej reči odločilno besedo, naj vendar stori na primernem kraju potrebne korake, da občinstvo ne bode nadalje škode trpeto zavoljo zakasnelih pisem.

§ **Fram.** Umrla je 19. t. m. Ivana Bezjak, 24letna hčerka verne in narodne družine Bezjakove v Framu. Velikanska množica ljudstva je v nedeljo ob pogrebu živo pričala, kako občespoštovana je hiša Bezjakova. Naj Vam bo, preblagi oče in predragi bratje in sestri v tolažbo zavest, da smo z Vami čutili Vašo prebridko žalost, vsi ki Vas poznamo. Dobra družina se je ravnokar pripravljala na veselo gostijo mlajše hčerke, a tako nenadoma je morala žali Bog obhajati sedmino. — V Framu je sedaj veliko letovičarjev in bilo bi jih še več, ko bi bilo na razpolago več stanovanj. Saj pa je tudi kraj krasen, zrak planinski čist in svež, voda dobra, vino izborno, gostilne imenitne, sadje raznovrstno in zlahtno, pošta, brzojav, železnica v bližini, lepe ceste, državna, okrajne in občinske, krasni sprehodi ob bistrih, šumečih potokih in po senčnatem smrekovji in bukovji, najzlahtnejše ribe — postrvi, mlini raznovrstni za moko in olje, bogate trgovine, lepe, čedne hiše, krasna velikanska šola in prekrasna cerkev in vrhu tega kar je najimenitnejše — dobro ljudstvo.

§ **Trg Kozje.** Po končanih občinskih volitvah se je vršila dne 21. t. m. volitev starešinstva. Županom je bil enoglasno izvoljen dr. Josip Barle. Dosedanji župan Ivan Elsbacher je svojo trgovino prodal in se preselil v Laški trg.

§ **Studenci pri Mariboru.** V nedeljo večer med nevihto je pri nas udrila strela trikrat. Dvakrat je zadela jagnjeta. Prvega je precej razcefedalo, drugemu je pa električna iskra izklesala po dolgem lep žleb, kakor bi ga z nožem naredil. Tretjič je udarila v hišo.

§ **V Stoprcah** je toča dne 3. in 9. julija uničila vinograde in silno škodo naredila na polju. Poškodovani so precej naznanili škodo c. kr. okrajnemu glavarstvu v Ptuj. Vendar slavno c. kr. glavarstvo v Ptuj do 21. julija ni našlo časa in priložnosti, da bi dalo škodo pregledati; mogoče namerava dati isto ceniti po zimi!!!

§ **Sv. Primož nad Muto.** Ali smo tako pridni, ali kaj, ne vem, ker 23 let že nas ni obiskala toča ali ledena šiba; mislim, da se imamo zahvaliti deloma naravni legi, ker gore s svojimi gozdovi zabranjujejo hudo šibo. Dasi

malo bolj pozno, vendar smo tudi letos želi obilno žita. Še bučele so zadovoljne z letošnjo letino; rojijo se da je kaj. Kmet Pokrznik je dobil že 12 rojev, pri Nachbergerju tudi matica kdajsibodi zapoje in — zdrči. — Jožef Krasnik, hlapec pri Ledineku, si je 20. junija pri drvarenju zlomil nogo; dne 4. t. m. je umrl v slovenjgraški bolnišnici.

š **Sv. Trojica v Slov. gor.** Zahtevajte od vašega poštarja dvojezičnih dopisnic, nakaznic in spremnic, ker daje le samonemške.

š **Nezaslišano.** Nemški listi poročajo, da je kazensko postopanje proti prejšnjemu brežiškemu okrajnemu glavarju Vistariniju ustavljeno.

š **Potres** so čutili dne 19. t. m. zjutraj okoli poldveh v Globokem pri Brežicah. Škode ni napravil nobene.

š **Sv. Jernej pri Ločah.** Pri nas smo tudi letos, kakor že lani, kurili kresove v čast sv. Cirilu in Metodu, zraven so pa grmeli topiči, da je bilo veselje. Največja sta bila pri cerkvi ter hribu Stumberg v Zg. Lažah. Čast vam, prireditelji kresov in darovalci za streljivo. Pokazali ste, da vam še tli v srcih ona vera, katero sta oznanjevala tukaj slovanska apostola. — Govori se, da se pripravlja pevski zbor, ter da misli prirediti kakšno predstavo, ako dobi prostor. Le korajžo! Saj je dovoljeno pošteno razveseljevanje vsakomur.

š **Liberalni škod v Ormožu.** Udeležil sem se v nedeljo dne 14. julija običnega zborovanja političnega društva „Sloga v Ormožu“, na katerem se je tudi g. drž. poslanec dr. Ploj zagovarjal zaradi vstopa v jugoslovanski klub. Pri tem pa sem slišal take reči, da jih mora obsojati človek, kateri je pri najslabši pameti. Nekateri ljudje izmed zborovalcev, ki se štejejo med izobražene, slišijo med ljudi, ki se nahajajo v norišnicah. Za časa volitve so pisali na javne prostore: „živijo Zadravec, Ploj in njegovi volilci pa naj crknejo. Ali zdaj, na tem zborovanju, pa so ravno tisti ljudje kričali: živio Ploj. Še na rokah so ga hoteli nositi. Tedaj sem si jaz priprost človek mislil: Od kod ta sprememba, ali so se ti ljudje s pametjo skregali? Slišal sem pa tudi, kako se kmečki ljudje zaničujejo. Tam je en mož iz pipe kadil. Ko ga opazi predsednik „Sloge“, takoj se je zadril nad njim: proč z fajfo, saj niste na paši, tukaj na zborovanju je kaditi nedostojno! Koliko pa je drugih gospodekov kadilo smodke, tega pa predsednik ni hotel videti. — Ubogo kmečko ljudstvo, zaničevano od vseh strani, ravno tako tudi duhovniki. Ko bi se pa ta zaničevana stanova združila in pokazala svojo moč vsem zaničevalcem, tedaj pa bodo trepetale njihove zaničevalne duše. Konečno pa še omenim, da je drž. poslanec dr. Ploj slišal lepe besede od svojih volilcev, katere si je tudi pošteno zaslužil za svojo nezvestobo.

š **Na Brezje** in na Bled gre v nedeljo dne 25. avgusta iz Brežic posebni vlak. Ustavi se na vseh postajah do Zidanega mosta. V nedeljo smo na Bledu, popoldne se pripeljemo na Brezje. V pondeljek si ogledamo Ljubljano in popoldne smo doma. Vožnja za sem in tje bo veljala samo okoli 6 K.

Trbovlje. Tudi v našo Marijino družbo je posegla neizprosna smrt s svojo kruto roko ter nam iztrgala iz naše sredine dne 26. junija preljubljeno J. Oberster. Pogreba so se udeležile vse družbenice in veliko drugih ljudi. Dekleta so ji zapele žalostinko v slovo. Svetila ji večna luč!

Podraženje vožnje v Ameriko. Po novem nalselniškem zakonu, ki stopi v veljavo s 1. julijem, mora vsak izseljenec plačati 4 dolarje davka, ki se pripiše voznim listkom iz Evrope v Ameriko, vsled česar se torej podraži vožnja iz Evrope v Ameriko za 4 dolarje.

Koroške novice.

n **Šolske vesti.** Upokojena sta nadučitelja Fr. Eller na Zili in Anton Stres v Žabnicah. (Deželni šolski svet je obema izrekel popolno priznanje za njuno dolgoletno, zelo plodonosno delovanje v šolski službi. Oba upokojena sta Slovenca.

n **Gospodarska zadruga** v Sinčivesi krasno uspeva. Lani je imela 75.023 K dohodkov. Vrednost zaloge koncem 1. 1906. je bila 20.367 K. Približno 292 posestnikov dovaža več ali manj svoje predelke.

n **Polaganje temeljnega kamna** „Narodni šoli“ v Št. Jakobu na Koroškem. To je bil narodni praznik koroških Slovencev, to je bil velepomemben dan v zgodovini tužnega Korotana. Dolg sprevod v bratski ljubezni združenih Slovencev iz krajev širom naše domovine se je vil 14. t. m. zjutraj ob 10. uri od železniške postaje Področica po lepi dolini v Št. Jakob. Od daleč so grmeli topiči, na hišah in drevesih so plapolale trobojnice, oznanujoč daleč naokoli ta veseli dan, kakor ga še ni videl slovenski Korotan. Po slovenski navadi prosil je dosedaj na kolenih milosti in pravice, a je ni našel. Danes pa se je dvignil in pogumno zavzdignil svojo pest v strah sovražniku, do tu in ne dalje! Sedaj zahtevamo; če nam ne daš, poiščemo sredstva kakor danes, a klečeplaztva je dovolj. Gosposvetsko polje ni voljno prenašati več tujčevega jarma. Po končani slovesni maši zbralo se je ljudstvo na stavbišču, ki je bilo z zastavami lepo okrašeno. S krepkimi besedami pozdravil je zbrano narodno vojsko preč. g. župnik Ražun. Jeklene besede jeklenega značaja! Nepremagljiv jez, ob katerem se razbije sovražno valovje. Čin blagoslovljenja temeljnega kamna je bil pretresljiv. V malo puščico položil se je papir, na katerem je bila napisana vsa dosedanja žalostna narodna borba slovenskega Korotana proti nemškemu zmaju, vsi dosedanji brezuspešni boji za slovensko šolo. To puščico so pokopali pod temeljni kamen; po stoletjih mogoče pride puščica našim potomcem v roke, ki bodo čitali zgodovino iz najžalostnejših dnij slovenskega Korotana. Na temelju teh žalostnih dnij naj vsklije novo življenje. Slavnostni govor je govoril mil. g. prošt Einšpieler. Navdušile so nas besede državnega poslanca Grafenauerja, ki je označil pot, po kateri je hoditi koroškemu Slovencu, da pride do svojih pravic: mladino je treba ohraniti narodu in dvigniti narodno samozavest. Če se hoče kaj doseči, ne prositi, marveč zahtevati. Pred blagoslovljenjem kamna zapela sta zbora „Drava“ in „Rožica“ Fajgljevo „Molitev za slovanski rod“, po blagoslovljenju pa Narodna Čitalnica iz Kranja „Molitev“ Davorina Jenka. Ob ¼4. pričel je koncert gori imenovanih društev v zgorenjih prostorih Narodna. Divili smo se, s kako dovršenostjo so se izvajale posamezne točke programa. Le čestitati je pevskim društvom, ki so tako vrlo rešila svojo nalogo. Občinstvo jim je plačalo trud vsaj deloma z živahnim ploskanjem in priznavanjem. Nastopilo je tudi Pevsko in glasbeno društvo iz Gorice z dvema točkama ter zelo vseobče priznanje. Po koncertu razvila se je na vrtu Narodnega doma prav živahna zabava. Oglašali so se razni govorniki. Navdušenje je prišlo do kviška, ko se je oglašil preč. g. Ražun. Po končanem govoru ga je ljudstvo neslo na ramenih po vrtu. Vladalo je na slavlju svečano razpoloženje.

n **Iz Podjunske doline.** Na predvečer godu slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda je pokazala Spodnja Koroška, posebno pa še Podjunska dolina, vso svojo narodno zavest. Toliko kresov, kakor letos, se še ne spominjamo nikdar, kajti našli smo jih samo po gorah čez 40 velikih kresov, pa seveda jih tudi po dolini ni manjkalo. Bilo je vseh skupaj gotovo čez 60. Vmes pa so grmeli topiči, da je bilo veselje. Mogočno kakor ognjeniki so plapolali lepi kresovi na vrhovih Karavank, na Peci trije, na Topici, prvo odliko pa zasluži mogočen kres vrh špičaste Ojstrice. Vrh žitajskih gor sta plametela dva; na Reberci, v šentlipških in globaških rutah so vrli narodnjaki zažgali lepo število kresov. Pa tudi mi Lovančani nismo hoteli biti zadnji, žgali smo velik kres na griču nad vasjo, vmes pa streljali s topiči. To je pa enega naših posilinemcev grozno razburilo. Dobro so se postavili tudi dobrolski in kokijski fantje s streljanjem in kresovi. Pa tudi onstran Drave je žarelo mnogo lepih kresov, kakor na Lisni gori, v grebinj-

skih, klosterskih in djeških gorah. Tako so ti mnogobrojni kresovi, ki so žareli dne 6. julija zvečer, jasno pričali, da živijo v slovenskem Korotanu vredni sinovi matere Slave.

Iz velikovškega okraja. Skoraj sem pozabil, pa bi vendar bilo škoda. Prvo sredo po volitvi in pa zmagi naši sem se peljal po cesti, dobre volje seveda, od južne strani proti Velikovecu. Srečevalo me je veliko žensk s klobuki v roki, kupljenimi v mestu, kjer se oholi Nemci in nesramni nemčurji od Slovencev rede, kjer se je še ta dan prej skrajno hujskalo zoper Slovence in klerikalce. Klobuke so pa nosile Slovenke v kraje, kjer smo zmagali mi, v zavitkih z nemškim tiskom in priporočilom popisanih. Ne morem povedati, kako me je bolela taka narodna nezavednost naših slovenskih žen in deklet iz zmagonosne podjunske doline. Prvi dan po zmagi proti Nemcu ali nemčurju sovražniku kupujejo in se z blagom v nemških zavitkih skazujejo očitno pred vsemi po celi dolgi cesti in doma pred radovedno družino, zlasti otroci. Če nam zmaga več zavednosti in ponosa slovenskega ne prinese, potem žalostna nam narodnost! Pač se zdi mnogim taka reč malenkost ali sploh brez pomena, pa ni. Če pač vse pustimo in trpimo, pa sme sovražnik tudi vse z nami počenjati, pa nikoli ne pridemo na konja. Ako zahtevamo, recimo, slovenske ovitke za klobuke i. dr., mora dati prvič prodajalec delo slovenski tiskarni, drugič pride naš jezik v večjo čast, tretjič navadimo prodajalce i. dr. pravično z nami postopati, spoštovati in nikar zaničevati nas, četrtič budimo s tem narodno zavest v mlajših, petič nastopimo zoper škodljivo nam nemškutarijo, kakor je dolžnost naša, šestič pridobivamo Slovencev in koristimo narodu svojemu.

Dobrlavas. Dne 25. junija je umrl gostilničar Jurij Canker p. d. Čičman. Bil je po rodu Nemeč, a blaga in dobra duša. N. v. m. p.!

Novi ban hrvatski.

Dr. Rakodeczay.

Zadnjič smo poročali o vzrokih odstopa bana Pejačevića. Na njegovo mesto je imenovan dr. Rakodeczay, dosedaj predsednik hrvatskega prizivnega sodišča. Rojen je leta 1848. Novi ban je zagrizen madžaron, zato ga tudi Hrvati ne marajo. Odstopili so takoj po njegovem imenovanju trije sekcijiski načelniki hrvatske vlade in več županov. Ker noče nihče prevzeti teh služb, je novi ban v veliki zadregi. Po Zagrebu so priredili Hrvatje hrupne demonstracije proti njemu.

n Zanimiva obravnava se je vršila prošli petek pred okrajnim sodiščem v Dobrli vasi. G. dr. Janko Breje, odvetnik v Celovcu, je tožil radi žaljenja časti nemškega dr. Krassnigga iz Železne Kaplje, ki je 5. majnika vodil v zvezi s Koroščevim Pepčkom nemčursko bando na zborovanjih v Železni Kaplji in Žitari vasi. Dr. Krassnigg je žalil dr. Brejca z raznimi psovkami, kakor „Feigling“ itd. Obenem je pa tožil tudi dr. Krassnigg dr. Brejca in še ne-

kaj slovenskih kmetov; dr. Brejca, češ, da ga je smatral za „štrasenravbarja“, ker mu je v silobranu nastavljal revolver. Obravnava se je vlekla strašno dolgo, a končno je dr. Krassnigg po posredovanju sodnika in dr. Brejčevega zastopnika dr. Müllerja, odvetnika v Celovcu, pristal poravnavo in sicer pod sledečimi pogoji: tožnika umakneta svoji tožbi, dr. Krassnigg prekliča pred navzočimi pričami razžalitve ter obžaluje, da jih je storil, plača 100 kron za slovenski kulturni namen, katerega določi g. dr. Müller in tudi vse stroške. Dr. Krassnigg, katerega ves nastop kaže skrajno zagrizenost, je torej vzel poravnavi prav občutno prizadet.

n Bolnik zdravnika ugriznil. V Beljaku je ugriznil neki bolnik dr. Hocka, ko ga je ta ravno operiral. Dr. Hock je vsled tega težko obolel.

n V Celovcu uprizori dne 4. avgusta tamošnje delavsko društvo narodno igro „Deseti brat“.

Iz drugih slovanskih dežel.

i Gibanje med rudarji. Rudarji na Moravskem in Češkem so sklenili vprizoriti sredi septembra generalni štrajk, ako se njihovim zahtevam glede na pravični službeni red ne ugoti. Na svojem shodu, ki se ga je udeležilo 15.000 oseb, so sklenili resolucijo, kjer zahtevajo deveturni delavnik za vse rudarje, in osemurni delavnik za kurjače in strojevodje, pol ure opoldnevnega počitka in razdelitev delavstva v štiri vrste. Najmanjša plača naj bude: za delavce 1. razreda 4 K 60 h; za delavce 2. razreda 80 %, za delavce 3. razreda 65 % in 50 % za delavce 4. razreda. V prvo vrsto naj pridejo delavci vsaj po 10 letih. Oženjeni delavci naj dobijo 40 centov premoga na leto, neoženjeni pa 20 centov in sicer se delavcem odda premog vsakega pol leta. Vrh tega naj se delavcem da ves les, ki se ne rabi za zgradbe. Odpravi naj se več zdravju škodljivih naredb in naprav. Izpremeni naj se službeni red. Delodajalci morajo na te zahteve odgovoriti do 15. avgusta.

i Mesto konjaka žveplena kislina. Dne 20. t. m. je pri neki stavbi padel na Reki delavec Antonu Magasu iz Dalmacije na nogo precejšen kamen. Polir Anton Arrigoni je poslal Magasu steklenico konjaka. Magas je nastavil na usta steklenico, pa se takoj z groznim krikom zgrudil na tla. V steklenici je bila žveplena kislina; Arrigoni je bil zamenjal steklenico. Magas je kmalu v bolnišnici v groznih mukah umrl. Arrigoni so pa zaprli.

i Suša na Vipavskem je zelo velika in je že mnogo škodovala raznim poljskim pridelkom, kakor krompirju, fižolu itd. Tudi grozdju preti velika nevarnost, ako bo suša še nadalje trajala. Vendar pa dosedaj se na trtah še ne pozna. Po nekaterih krajih je veliko pomanjkanje vode, zlasti za živino. Posebno pa bo letos primanjkovalo krme, kajti od povsod se ljudje pritožujejo o pičlosti sena ter gonijo svojo živino na semnje in trge, videči, da je čez leto ne bodo mogli prerediti. Vendar pa živina nima cene, tako da mora kmet povsod trpeti škodo. Kljub temu pa, da je živina po ceni, se je cena mesu celo zvišala. Zelo željno pričakujejo kmetje dežja, a zraven se tudi bojijo, da bo prinesel s seboj točo, to najstrašnejšo sovražnico kmeta-trpina.

i Madžarska surovost. V neki rumunski vasi na Ogrskem se je vršila cerkvena slovesnost, h kateri so prišle rumunske žene v svoji narodni noši s trobarvnimi trakovi in pasovi. Orožniki so zahtevali od žen, naj odstranijo pasove in trakove ter jih izročijo njim. Ker so se žene branile, so jim orožniki s surovo silo strgali obleko s teles. Med prebivalstvom vlada vsled tega čina silno razburjenje.

i Izvanreden izum Slovana. Znani bolgarski izumitelj Bačiev je vložil na bolgarsko trgovinsko ministrstvo prošnjo, naj sestavi komisijo, da jej pokaže svoj najnovejši izum. Gre se namreč za stroj, ki naj bi stopil na mesto sedanjih lokomotiv, a ob enem delal za 75 odstotkov ceneje, kajti za stroj se ne potrebuje niti premog, niti drva, niti plin. Ako se izum obnese, utegne povzročiti na narodnogospodarskem polju cel preobrat. Bačiev je dobil od avstrijske vlade že več patentov na svoje izume.

i Trst dobi slovensko šolo po 25 letnem bojevanju.

i Ponemčevanje v Bosni in Hercegovini tako napreduje, da bi človek mislil, da je v kakem nemškem gnezdu v nemški državi, ako pride v Sarajevo. List „Srbo-bran“ našteva v bosenski prestolnici 18 popolnoma nemških društev, kojih člani so večinoma uradniki, ki jih skupna vlada na kupe pošilja v deželo.

i Dva umora. V Trstu sta bila v par dnevih umorjena dva kočijaža in oropana denarja. Roparji so najeli kočijaža, da jih pelje v okolico mesta in ko je prišla kočija na samotno mesto, ustrelili so roparji kočijaža od zadaj v glavo in oropali. Policija je obljubila visoko nagrado tistemu, ki naznani roparje.

i Morski volk se je pojavil ob obrežju blizu vasi Sv. Jurij na otoku Hvaru v Dalmaciji, kjer se je ravno kopala učiteljica ondotne ljudske šole. Ko je učiteljica videla soma hiteti proti njej, se je hotela rešiti in je hitro plavala, a malo prej, ko je priplavala do obrežja, jo je dohitel morski volk, jo zgrabil in potegnil v globočino. Ljudje so z grozo opazovali raz obrežja čeli prizor, ne da bi ji mogli pomagati.

i Morski volk je požrl pri otoku Krku v sredo mladega fanta, ko se je šel kopat. Ker sta se že dve enaki nesreči zgodili v kratkem in ker je pogosto videti morske volkove tam okoli, jih pojdejo lovit.

Razne novice.

r Podgane umorile otroka. Dinarja Rudolf in Marija Hadwiger v Freiwaldahu v Šleziji sta imela v reji trimesečnega otroka dekleta Parsch, za katerega sta kolikor je bilo v njuni moči skrbela. 12. t. m. zjutraj pa sta dobila otroka v zibeli mrtvega in vsega razmesarjenega. Glava, gornje telo in obe ročici so bili popolnoma s krvjo obliti, en prstek pa popolnoma odgriznjen. Takoj sta poklicala zdravnika, ki je dočkal, da je dete umrlo vsled izkrvavljenja, in da so ga umorile — podgane, ki jih je bilo v hiši vse pol-

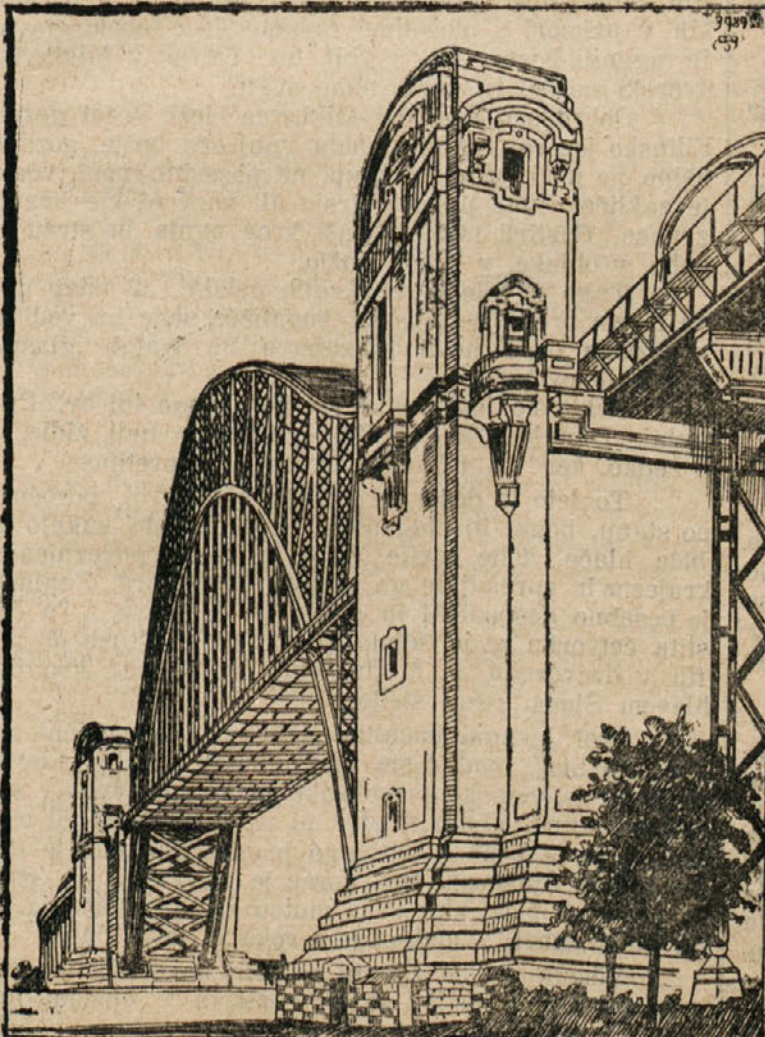
no. Hadwigerja sta celo noč trdo spala in nista prav nič čula, kaj se godi z ubogim otrokom.

r Glas v velikih višavah. Vobče imajo ljudje, ki žive visoko nad morjem, slabotnejši in višji glas, kakor pa oni, ki žive v nižavah, ker je v višavah zrak veliko redkejši. V Ameriki n. pr. imajo med Indijanci, ki živijo v višinah 3000 do 4250 metrov, močje tak glas, kakor pri nas žene. In žene takega, kakor pri nas otroci. Njihovo petje se sliši tako, kakor bi črinčkali murni.

r Avstrijski državni monopoli. Pod besedo monopol se razume izključno pravico države o raznih stvarih razpolagati. Pridržane so dotične stvari le edino razpolaganju države. Predmeti avstrijskega monopola so: 1. Kuhinjska sol; edino država ima pravico ob morju sol pridobivati, le njej pripada lastninska pravica do solnih vrelec in solnih rudnikov. Kjer zasledijo kak solni vrelec, se mora pod kaznijo to naznani finančni oblasti tekom 90 dni. Sol se sme kupovati samo iz državnih zalog. 2. Tobak; v vsakem stanju je tobak predmet monopola, bodisi obdelan, ali surov, ali v odpadkih. Prepovedano je, samostalno tobak saditi, obdelovati in prodajati. Odkar je tobačna režija začela izdelovati cigarete, je prepovedano tudi drugod kot v tobačnih tovarnah izdelane cigarete prodajati. 3. Smodnik; prepovedano je, izdelovati smodnik brez oblastnega dovoljenja. Isto velja tuži o prodaji smodnika. Vsi monopoli prinašajo državi velikanske dohodke, zlasti tobačni monopol. — Želeti bi le bilo, da se uvede monopol tudi na alkohol.

r Čudna kazen. Ko še niso bili bicikli tako razširjeni po svetu, je poslala neka nemška tvrdka marošemu sultanu deset biciklov v dar, da bi se udomačili tudi v njegovi državi. Sultan ni vedel, kaj bi s kolesi. Ko pa je neko jutro gledal skozi okno svoje palače ter videl, kako se je neki dvorni uradnik skušal voziti s biciklom, pri tem pa padal neprestano na obraz, šinila mu je dobra misel v glavo. Sklenil je

Največji most na svetu.

Najprej so imele Benetke največje mostove. Potem je sezidalo mesto New-York več mostov čez East River, ki so daleč prekašali vse mostove na svetu. Sedaj pa zidajo v New-Yorku železniški most, kateremu ne bo para na zemlji. Železni lok, ki drži celi most čez reko, meri 310 m. Naslanja se pa na dva velikanska stebra. Štirje železniški tiri peljajo čez most. Ker je obrežje na eni strani mnogo višje kakor na drugi; morali so sezidati velikanski most, ki je 5 1/2 klm dolg.

Smešnice:

Neki gospod je vstopil v neko krčmo. Dal si je prinesiti četrtinko vina, pomočil v istega nabrušeno bodalo, plačal in odšel. Krčmar je pa zaklical za njim: „Kaj nočete piti vina?“ — „Ne — je odgovoril oni — hotel sem le otrovati to bodalo!“

V gostilni. Gost (natakarju, ki mu je prinesel na mizo pečeno ribo): „Žal mi je, da nisem že pred enim tednom prišel k vam obedovat!“ — Natakar: „O, z našo postrežbo so vsi vrlo zadovoljni!“ — Gost: „Jaz pa to pravim zato, ker je bila ta riba pred enim tednom gotovo še sveža!“

V krčmi. Gost (krčmarju): „Koliko hektolitrov vina iztočite na mesec?“ — Krčmar: „Dvajset!“ — Gost: „Če se hočete ravnati po nasvetu, ki vam ga hočem dati, jih lahko iztočite triindvajset!“ — Krčmar: „Prosim, kako to?“ — Gost: „Le nekoliko boljše mero dajajte!“

uvesti bicikle za kazen neposlušnim ženskam v svojem baremu. Vsako, ki se je kaj pregrešila, so peljali na vrt, kjer se je morala na sultanovo povelje voziti. In sultan se je iz srca smejal, ker se nobena ni znala pravilno skobacati na kolo, potem pa neprestano padala po tleh.

r Anglež si zna pomagati. Mister John Fellow je bil pred štirimi leti v Karlovih varih in je s slastjo užival ocvrte telečje noge. Letos je zopet prišel v Karlove vare, spomnil se je izborne jedi, toda ker ni znal imena, za to delikateso, je opisal gostilničarju zaželjeno jed na ta način: „Prosim, prinesite mi ocvrte nogavice od otroka od bikove žene!“

r Uime. Na Dunaju je bil dne 14. t. m. strašen vihar. Podiral je drevesa in trgjal opeko raz streh. — Na Češkem, Moravskem, in Šleziji: so bili strašni nalivi, tako da so nastale hude povodnji. V Alpah je zapadel sneg, vsled tega je postalo precej hladno. — V Istri so imeli strašno točo. V Pazinu, Buzetu, Grdem, selu, Novakih in starem Pazinu je strašna nevihta s točo (posamezni kosi so tehtali do 100 gram.) uničila vse poljske pridelke in trte. V Pazinu je toča pobila nad 500 šip na hrišah. Gore so od toče bele, kakor da bi bil padel sneg. Škoda je povsod velikkanska.

r Obesili so dne 16. t. m. v Sofiji Petrova, morilca bulgarskega ministrskega predsednika Petkova. Petrov je bil po spovedi zelo miren in je rekel državnemu pravdniku, da ima mnogo sokrincev, katerih pa ne imenuje. „Bodite pametni in jih boste našli“, jim je rekel. Ko so ga peljali k vešalom, je zaklical: „Gospodje, to je grozno!“

r Hišo so ukradli — seveda, v Ameriki. Neka newyorška pivovarna je imela v zapuščenem kraju 2-nadstropno hišo, katero je prodala pretekli teden Ker doseđanji prebivalci niso plačali nobene stanarine, jih je novi gospodar kratkomalo pometal iz hiše. Zato so se mu sklenili maščevati. Prihodnjo noč so se vrnili z vsakovrstnim orodjem in odnesli od hiše vse, kar so mogli. Ko je prišel gospodar drugo jutro ogledat si še enkrat svojo hišo, našel je le klet, vse drugo je izginilo. Policija je sicer aretirala več oseb, vendar lastnik si bo moral že na svoje stroške seždati hišo, če jo bo hotel imeti.

Sibirska železnica. Ruska vlada hoče postaviti na sibirski železnici še eno vrsto tračnic, ker je ta proga tako izdešana za dvojne tračnice, doslej je bila samo ena vrsta tračnic. Vojna z Japonsko je naučila Russe, kaj da jim je storiti, in kaj bi bili morali takoj storiti. Kajti, ako bi bili imeli dvojne tračnice, bili bi lahko iz Evrope spravili v Mandžurijo toliko vojske, da bi bili lahko porazili Japonce. Tračnice so začeli že postavljati od Urala do Irkutska, a do konca leta bodo postavljene do Harbina, v daljavi 3000 kilometrov. Troškovi bo 70 milijonov rubljev.

Siamska kraljica. Siamski kralj Chulalongkorn je privedel seboj na pot v Evropo dvanajst svojih žen. Ali od teh pripada naslov in pravica kraljice samo eni. Zove se Sovapa Pongsi, stara je 43 let. Omožena je s kraljem že 25 let ter ima na njega velik vpliv. Ima najmanj nogo in najmanj roko od vseh prebivalcev Bangkoka. Toda redki so oni smrtniki, ki zamorejo te posebnosti videti, ker jih prikriva z dolgimi haljami. Kraljevski soprog je popolnoma pod njeno oblastjo.

Nova vrsta zločina. V Marseillu na Francoskem so ženske jako razburjene. Pojavila se je namreč cela tolpa tatov uhanov, toda lopovi niso zadovoljni samo s tem, da ropajo uhane, ampak odrežejo celo uho pri najmanjšem upor. Prvi slučaj se je zgodil na samem v Quai du Vieux Port, kjer je neki mož ukazal neki ženi, vračujoči se z dela, naj mu da svoje zlate uhane. Naravno se je branila in skušala klicati na pomoč, a v hipu jo je spreletela huda bolečina in nezavestna je padla na tla. Ko se je zbudila, je opazila, da ji manjka levo uho. Nato je sledila cela vrsta enakih zločinov, ki se vrše vsi po istem načinu. Dobro oblečen tujec se na samotni ce-

sti približa gospej, ki ima mogoče dragocene uhane, se odkrije in vljudno reče: „Prosim, dajte mi svoje uhane.“ Če se ženska ne obotavlja, mirno vtakne uhane v žep in se odstrani, v nasprotnem slučaju pa se v rokah lopova zabliska majhna britev in uho je odrezano. Nekež ženski so odrezali celo obe ušesi. Mnogo žensk ne nosi iz strahu več uhanov. Policija je našla več odrezanih ušes in aretirala nekega sumljivega moža, ki je nosil pri sebi britev.

Miklavški mutec.

Spisal St. P.

Rodil se je v Miklavcu, kravji hlapec Jože je trdil, da letaj 60., kravja dekla Mica pa, da 62.

Vsikdar, kadar je med družino nanesla govornica na Šimona, prepirala sta se Jože in Mica za letnico in nekoč sta se prav resno sprla zaradi nje. Razsoditi se prepir ni dal, ker Šimon je bil gluhi in nem in ves čas svojega življenja ni slišal in izpregovoril ničesar.

Rodila ga je dekla Jera, kdo mu je bil oče, se ni izvedelo. Jera je umrla, in ker je zvesto služila dolgih dvajset let, je miklavški gospod dovolil fantu podstrešnico, da spi v nji, in mu odkazal mesto pred kravjim hlevom, da reže hosto in dračje za steljo.

Tako je prišel Šimon do službe. Pod streho je spal, pod streho je delal ob dežju in solncu, od zore do mraka si ga videl pri stolu. V kratkih presledkih je rezal nož.

In mislil bi, da so mu potekali dnevi mirno in brez skrbi. Rezanje je bilo lahko delo in bilo je gluhonemcu primerno. Stradal ni, gospod mu je rad dal še kaj po vrhu, če ga je pohvalil prvi hlapec. Tudi je dobival obnošenih oblek od letovičarjev.

A ni poznal mirnih dni mutec Šimon. Mislite si kratkega možička z visokim golim čelom, z visečimi ušesi, ščetinastimi brki pod nosom in malih, vedno mežikajočih oči, klobuk brez traka je pokrival vso glavo do ušes, kratke hlače so se opletale dolgih, suhih nog, previsokih za kratko telo in prešibkih v primeri s pločatima ramama in z debelo glavo, in uganili boste, da je bil tak človek v Miklavcu dvorski norec. In norec nima miru.

Dobro uro hoda od Miklavca leži sredi gozda Filipsko jezero, pokojno gleda vanj oko božje, gozdne tišine ne moti ne vaški hrup, ne počestni ropot, včasih le zakliče vodna ptica iz trsja ali zazvoni kje kravji zvonec. Pastirji leže na paši krog ognja in strme v nebo, v oblake, v čredo božjo.

Tako je bilo v teh krajih nekdanj, a zdaj gre na levem bregu bela cesta, kopališča stoje na vodi in v poznem popoldnevu se zabavja na tratah glasna družba letovičarjev.

Miklavec ima vsako poletje mnogo tujcev. Prihajajo Dunajčanje, Celovčanje, tupatam tudi židje, a ti redko, ker jim je tukaj preskrto in pretiho.

To leto je došel iz Dunaja mlad grof, poročnik po stanu, bogat in eleganten. Nosil je belo suknjo in bele hlače, žolte čevlje, širok klobuk s poveznjenim krajcem in spremljala ga je siva doga Lord. Zanimal je posebno gospodični in gospo pl. Grosovo. Ta častita četvorka se je šetala vsak dan od štirih do petih v drevoredu za Miklavcem, ko je pred kravjim hlevom Šimon rezal steljo.

Grof je znal imenitno zabavati. Gospodični ste kar vzdrhteli, kadar ste ga zagledali. Pripovedoval in lagal je vojaške pripovedke in konjske bajke, slikal pokrajine, ki jih nikdar ni videl, in opisoval osebe, ki jih je poznal komaj po imenu. Seznanil je dame tudi s Šimonom, češ, norec je zabaven. In radi so postajali pred hlevom in mutcu kazali znamenja. A on jih ni umel, zamahnil je z roko in delal dalje.

Včasih ste se zgenili ustnici, kakor da ima besedo na jeziku, in lici ste se razširili v blažen nasme, a nikdo ni vedel, kaj da misli. Bil je pač le norec.

Nekega popoldne je pripeljal grof svojo dogo v drevored. Bil je lep pes, prave angleške pasme. In družba se je hladila na klopi pod kostanjem in se kratkočasila z Lordom. Poročnik je pravil, kje ga je kupil in kaj vse je ž njim počel. In snov je pošla. Mlajša gospodična meni, da bi pojezili Simona. Grof tleskne s prsti in hajd k hlevu, grof s psom naprej, gospodični za njim.

Mutec je stal pred stolom, s hrbtno obrnjen proti cesti. Za debelim deblom kostanja se ustavi in grof odpre psu verižico: Zgrabi!

Doga se zakadi v steljo in mutec zarjove kakor ranjena zver. Nečloveški je bil ta glas, iztisnjen iz grla z vsemi silami. Prestrašen se ozre. Gospodični bežita, grof stoji pri drevesu, na licu zloben smeh in obenem presenetenje. Še je odmeval klic po kravjem hlevu. Pritekle so dekletke s škafi na boku, hlapci z vilami in čudeč se in vprašajoč postali na pragu. Simon je zaškrtal z zobmi in izginil na podstrešje.

Drugega dne je bil prostor pred hlevom prazen, nož je počival. Grof je šel mimo in zdelo se je, kakor da se je hudomušno nasmehnil. Tudi hlapci so se rogali in dekletke so se muzale.

Mutec je čepel pod streho v senu in skozi odprtino strmela na cesto. Jeza se mu je ohladila, oko še je zrlo resno, užaljeno. Jutri pojde zopet rezat, naj velja, kar hoče, je sklenil. Pripravil si bo palico, da se ubrani napadov, ki bi še utegnili priti. Mico naprosi, naj mu zašije hlačnico, ki jo je razčesnil Lord, in vse bo zopet dobro.

Ob petih je stala pri hlevu znana družba: grof in Grosove. Simon je skrivaj zrl nanje dol in na novo se je vzbudila jeza v njem.

Dva koraka od gospodarja je seditela doga. Kako kršen je, kako zloben je! Povratnik se blišči kakor srebro, črni nos je nekaj zavohal, napeto strmi v zrak. V mutecu vzkipi, od zida odtrga kos opeke in — že mu pade z roke — Lord zavili, grof skoči k njemu, dame ju obkolijo, iz gostilne prihite gostje, iz kuhinje kuharice, iz pisarne gospod.

Simonu se stemni pred očmi, tla se zazibljejo, strašna misel prešine možgane! Kaj bo zdaj? Srce stisne kes. Zakaj sem? Je-li bilo treba? Pozabil bi bil in dobro bi bilo. Tako pa — zdaj!

Dol pogledati si ni upal, glavo je zaril v seno in pritisnil roko na srce, ki je hotelo skočiti iz prs. Trepetal je in čakal. Počasi je pretekel popoldan, počasi strašna, dolga noč. Nikogar ni bilo k njemu gor.

Zjutraj se je oglasil želodec. In Simon se je tiho priplazil v kuhinjo, kuharica je bila dobra ženska. Najprej mu je dala jesti, potem pa ga je pokarala, da je vrgel kamen v Lorkla, ki je vsled tega bolan — zdravnik je moral priti k njemu — in rekla je tudi, da je gospod hud nanj in da ne bo več rezal stelje pred hlevom, temveč da bo odslej gonil živino s planine v Miklavec k mesarju, ker je Roman za to prestar, in djala, da bo gospod pozabil, če bo priden.

Tako je nastopil Simon novo službo. Po ponedeljkih in četrkih je romal v planino, ob sredah in sobotah se je vračal z ovco ali teletom. Težka je bila ta služba proti prejšnji. Pot na Obir je strma in pa skalnata, okovane čevlje in palico z ostjo moraš imeti, še hočeš cel dospeti na vrh.

Poleg tega še vreme. Vihar v gorah je silen, kjer ni drevja, na goli stezi te pritisne ob skalo. V pozni jeseni včas, zapade sneg, predno je živina prišla domov, in tedaj je hoja še napornejša.

Pred kravjim hlevom je tujec rezal steljo, Simon ga ni poznal. Skozi okno je rad zrl tja in se spominjal prejšnje službe. In pil je in jedel, kar mu je prinesla kuharica za večerjo, ker bil je truden in lačen in izmučen od dolgega pota. Hrepenel je po ležišču, da si odpočijejo trudne noge, jutri zgodaj morajo zopet gor.

Grofa in Lorda se je ogibal, kjer je le mogel. Kadar ju je zagledal, idoča na lov, krenil jo je v stran.

To je bilo začetkom jeseni. Planinski pastir mu je izročil ovna, da ga odpelje v dolino. Trdno je držal za vrv, ker oven je divjal in se zaganjal zdaj na desno, zdaj na levo. Na golem pečevju ga je komaj udržal. Kadar prideva med drevje, bo bolje, si je mislil. Ali tam je švigala žival sem ter tja in s težavo se je ogibal debelih debel.

Pot je šla najprej nekoliko po ravnem, potem se je obrnila navzdol. Strmina je rastla in oven je hitel. Čim bolj je padalo pobočje, tem več je dobivala žival moči in mutcu se je zazdelo, da je ne bo mogel več dolgo udržati, če bo šlo še dolgo tako naprej. A kje je še ravnica pod njim! Vsaj pol ure je do nje. Tako dolgo ne bo mogel. Vrvi ne bo izpustil, oven ne sme uiti. Kaj bi djal gospod? Ujezil bi se in oditi bi moral proč od Miklavca, v tuj kraj, po svetu.

Oven je krenil v stran in potegnil mutca za seboj. Tuj gozd se je odprl, tuja steza, povse neznana. Izginil mu je izpred oči pogled v dolino, ravnica zelena. Vse tuje krog njega.

Oven poskočil, se vzbne, pred njim leži prosta pot, nedogledna, strma. Mutca izpreleti strah. Oven beži iztegnjen, Simonu se zapletata nogi, ne čuti jih več na telesu. Vrv je trdno zavezana okrog roke, ne more je izpustiti, če bi tudi hotel.

Tu nekje bo Strma peč, lovi pripovedujejo o njej. Še je utegnil misliti. Kakor bi odrezal, je nehala pot, noga izgubi tla, pred očmi se zablišči globina brez dna — —

Šimona ni bilo v Miklavec in čakali so, da pride jutri. Pa ni ga bilo in pričakovali so ga tretji dan.

V soboto je šel grof na lov. Pod Strmo pečjo je zalajal Lord. Grof je našel med grmovjem Šimona in ovna mrtva.

Dva hlapca sta ga zanesla v Miklavec in v nedeljo so ga pokopali. Pogreb je bil velik. Udeležila se ga je vsa miklavška gospoda in mnogo ljudi iz okolice. Saj miklavškega mutca je poznal vsakdo.

*Naj laže najhen sem močic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil.
Ka sem Katholinerjevo kavo pil.*

Prizna samo v izvirnih zavojih s imenom **Katholiner.**

Nihče naj bi ne pil močno razburjajoče zrnate kave nemešane!

Katholinerjeva Knolppova sladna kava

sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, radilna in kvotvorna speši zdravje.

Otroke bi bilo samo še navajati **Katholinerjevo kave.**

Pozor!
Bolnemu zdravje!

Čitaj!
Slabemu moč!

Pakraške želodčne kapljice

Pakraške želodčne kapljice delujejo iz vrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bolesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, izganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastanejo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo zoper bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni kmečki in meščanski hiši. Naj vsakdo naroči in naslovi:

Peter Jurišić,
lekarnar v Pakracu št. 100
Slavonija.

Denar se pošilja naprej ali s poštanim povzetjem.

Cenaje sledeča (franko na vsako pošto):

12 steklenic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničice (2 ducata) K 8.40
36 stekleničice (3 ducati) 12 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel:

Se rabi s prav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih katarih. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto):

2 originalni steklenici 3 K 40 v 4 originalne steklenice 5 K 90 v
6 originalnih steklenic K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

620 26

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Čitaj! Naroči! Ne bo ti žal.

Rodoljubi!

Slovenci!

Spominjajte se ob vsaki
priložnosti naše

**družbe sv. Cirila
in Metoda.**

izgotavlja hitro in po
ceni tiskarna sv. Ci-
rila v Mariboru. ***

Tiskovine

Ustanovljeno leta 1860.

M. Jäger-jev sin

urar

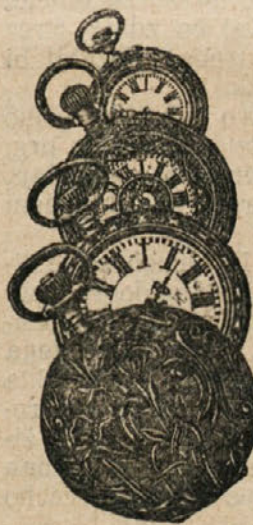
zaloga zlaftine in srebrnine

pooblaščen izvedenec

Maribor, Pošne ulice šte. 1

Ure od gl. 1.50 do gl. 200.—

Cenik brezplačno.

Zahtevajte

zastonj, da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.

Št. 865. Srebrna damska remontoar ura gl. 3.50

Št. 822. Srebrna remontoar ura za gospode 3.50

Št. 887. Srebrna anker ura, 15 kamenov, gl. 5, dvojni pokrov gl. 6.50

Št. 841. Srebrna anker ura, dvojni pokrov, 15 kamenov, zelo močna gl. 7-9.50

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoti nazaj.

Anton Kiffmann,

Slika 1 pol nar. veltkosti. največja zaloga ur srebrnine in zlatega blaga. Ekspert v vse dežele.

Maribor M. 6, Štajersko.

Slovenci!

Pristopajte h Kmečki zvezi!

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19. * v Medjatovi hiši v pritličju * Dunajska cesta 19.

zavaruje

1. Proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke.
2. Proti prelomom zvonove, in
3. Za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam.

Edina domača, slovenska zavarovalnica.

Svoji k svojim!

12-7